

Remedios Varo

Adrián Rodríguez

Paula Álvarez

Martí Pomés

Carla Mach

Nicole Isach

Judith Serrano

Universitat de Barcelona

Index

1. Biografia d'artista	3
2. Proposta en taula	7

1. Biografia d'artista

La pintora espanyola María dels Remedios Alicia Rodriga Varo i Uranga va néixer a Anglès, Girona, el 1908, i va morir a la Ciutat de Mèxic el 1963. Va ser **escriptora i artista gràfica espanyola, a més de ser considerada com una de les figures més significatives del surrealisme a Mèxic i al món.** Les seves obres evocuen un món sorgit de la seva imaginació on es barreja allò científic, allò místic, allò esotèric i allò màgic.

Varo va ser una **de les primeres dones que va estudiar a la Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Ferran de Madrid** i, el 1932 es va establir a Barcelona, on va treballar com a dissenyadora publicitària, sumant-se al grup surrealista català Logicofobista. Posteriorment, es va mudar a París el 1937 durant la Guerra Civil Espanyola, on va conèixer i es va casar amb el poeta francès Benjamin Péret i va conèixer altres artistes surrealistes com André Breton i Max Ernst.

Varo i Péret van fugir a l'exili a Mèxic el 1941 i, en aquell moment, l'artista **va començar a forjar la seva pròpia estètica surrealista.** L'artista es va fer amiga d'altres artistes com Leonora Carrington i Kati Horna mentre vivia a Mèxic, on es va involucrar en el moviment dels "tres grans" (Joaquín Torres-García, Frida Kahlo i Diego Rivera).

La meticulositat i detallisme de Varo són el que marca la diferència a les seves obres. Aquestes presenten, sovint, escenaris fantàstics que estan plens de símbols i metàfores, atraient l'espectador a explorar noves idees i donar una ullada dins del cap de l'artista. Com a resultat del seu interès pel místic i esotèric, també va explorar temes com l'alquímia, l'astrologia i la màgia a la feina.

"La creación de las aves", "La huida" i "El relojero" són algunes de les seves obres més conegudes i que ens han cridat més l'atenció. Ha realitzat exposicions individuals al Museu d'Art Modern de Mèxic i al Museu d'Art Modern de Nova York, i les seves obres s'han exhibit a tot el món.

La vida i obres de Remedios Varo serveixen com a **exemple de la força i la bellesa del surrealisme i de com l'art pot conduir a noves perspectives del món i maneres de pensar**. Encara que la seva carrera artística va ser breu, la influència que va tenir al món de l'art encara motiva i fascina els surrealistes de tot el món.

- **Discriminació per ser dona i artista**

Remedios Varo va experimentar discriminació a causa de la seva condició de dona i artista durant la seva vida.

L'època en què Varo va viure i va desenvolupar la seva carrera, les dones enfrontaven nombrosos desafiaments i barreres per accedir al món de l'art i ser reconegudes en igualtat de condicions que els seus companys, homes.

A Espanya, va iniciar la seva formació artística, les dones tenien un accés limitat a l'educació artística i se'ls assignaven rols tradicionals que dificultaven el desenvolupament com a artistes professionals. A més, hi havia prejudicis i estereotips arrelats sobre la capacitat de les dones per produir obres significatives d'art. Posteriorment, quan Varo es va traslladar a París i es va involucrar en el moviment surrealista, també es va enfrontar a la discriminació de gènere. Encara que va poder establir connexions amb artistes i escriptors surrealistes influents, sovint s'esperava que les dones en el moviment exercissin rols secundaris o actuessin com a muses i models, en lloc de ser reconegudes com a creadores i artistes en el seu propi dret.

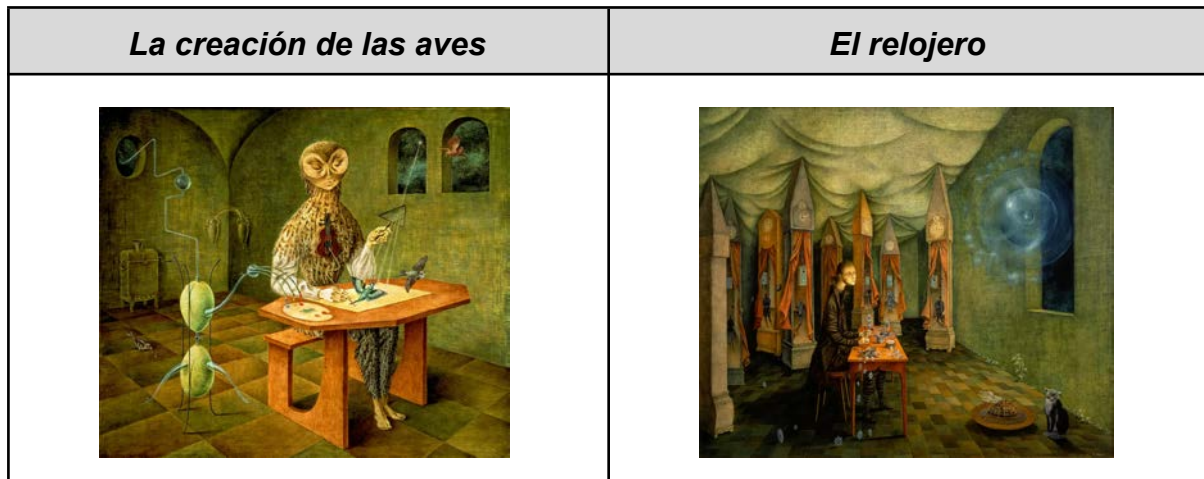
Després de la seva arribada a Mèxic, Remedios Varo va trobar un ambient artístic més obert i solidari, cosa que li va permetre desenvolupar la seva carrera amb més llibertat. Tot i això, encara va haver d'enfrontar desafiaments relacionats amb la desigualtat de gènere i la manca de reconeixement generalitzat. Tot i el seu talent i contribucions al surrealisme, Varo no va rebre el mateix nivell d'atenció que alguns dels seus contemporanis masculins.

Afortunadament, en les darreres dècades, el treball de Varo ha estat reavaluat i ha obtingut el reconeixement que mereix. La seva habilitat artística i el seu enfocament únic dins del surrealisme són valorats actualment, i el seu llegat ha inspirat

nombroses artistes dones a seguir els seus passos i desafiar les barreres de gènere al món de l'art.

- **Obres que destaquen**

Les dues obres que hem volgut destacar les hem mencionat anteriorment:

“La creación de las aves”

Varo representa un escenari misteriós i fantàstic on combina elements simbòlics i surrealistes. La metàfora “*La creación de las aves*” es pot utilitzar per representar la capacitat d'imaginació i creativitat de l'ésser humà. El personatge que s'aprecia, una figura femenina que podria ser una feixinaire o una alquimista, sembla estar cuidant les aus i participant en la seva gestació i alliberament. Aquesta imatge es pot interpretar com una al·legoria de la capacitat de l'artista per crear idees i mons noves a través de la seva creativitat.

Per una part, em genera una sensació d'intriga. L'obra presenta una escena enigmàtica carregada de simbolisme, que suscita l'interès i el desig d'interpretar-la. S'anima l'espectador a reflexionar i cercar possibles interpretacions dels elements ambigus i la narrativa poc clara.

D'altra banda, em desperta misteri. Una atmosfera misteriosa i evocadora es produeix al quadre per l'entorn i la il·luminació. Per crear la impressió que estem presenciant un ritual ocult o un moment transcendental, les ombres i la ubicació dels objectes treballen junts.

“El relojero”

Representa un home treballant al seu taller de rellotgeria. L'obra mostra un escenari fantàstic i enigmàtic amb elements i objectes que desafien la raó i la realitat.

El pas del temps, la necessitat de control i la naturalesa transitòria de l'existència humana estan simbolitzats per rellotges, màquines, engranatges flotants, rellotges fosos i elements mecànics. Podria pensar-s'hi com un alquimista del temps, algú que tracta de controlar i comprendre les facetes esquives i fugaces de la vida.

És una metàfora del temps, la naturalesa cíclica de la vida i la interacció entre humans i màquines. La peça ens convida a considerar la naturalesa il·lusòria del temps i la cerca interminable de control i propòsit en un entorn que es transforma ràpidament.

Per una part, l'habilitat tècnica de Varo i la seva atenció al detall produeixen una sensació de fascinació en representar textures i objectes mecànics. La complexa composició i els detalls minuciosos de l'escena fomenten una investigació visual més gran. A més, inspira sorpresa. Les formes extraordinàries i transformadores en què l'artista representa objectes quotidians poden sorprendre i inspirar admiració per la capacitat de l'art d'anar més enllà dels límits de la realitat.

2. Proposta en taula

Endevina l'obra!	
Nivell educatiu	Infantil 5
Eixos	Eix 3. Un infant que descobreix l'entorn amb curiositat
Objectius	- Ser capaços d'interpretar l'obra- Desenvolupar el sentit comú- Reconèixer les obres principals de l'artista- Fomentar el treball cooperatiu- Potenciar la imaginació
Competències específiques	Competència específica 1. Observar i reconèixer característiques de materials i elements i establir relacions entre ells, mitjançant l'experimentació i la manipulació sensorial, per avançar cap a estructures de pensament cada vegada més complexes desenvolupant habilitats de raonament matemàtic.
Sabers	Interacció social i cultural en l'entorn
Metodologia	Serà unes endevinalles on hauran d'esbrinar de quines obres es tracta.

Descripció de l'activitat	Els alumnes s'hauran d'agrupar en diferents equips (de 5 o 6 persones aproximadament) en funció del nombre total d'alumnes. Nosaltres repartirem diferents targetes a cada grup: en unes apareixeran fotografies d'algunes obres d'art de la nostra artista i en unes altres, el títol de l'obra. D'aquesta manera, ells hauran d'emparellar el títol amb la fotografia de forma conjunta. Un cop hagin trobat l'obra amb el seu títol corresponent, hauran d'explicar als altres equips quines emocions els hi transmet.

Recursos i materials	- Cartolines - Imatges - Retoladors - Tisores

Disseny de l'activitat	The image shows a collection of art reproductions and labels. The labels are: 'Breaking off' (blue), 'Ladies' S' (white), 'Jardin de amor' (orange), and 'Mujer saliendo del psicoanalista' (orange). The art reproductions include a painting of a woman in a landscape, a painting of a woman in a room, and a painting of a woman in a garden.